

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy hóra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével
szemben.

hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
főlszólások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében.
hová a lap szellemi része
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

Április járatás.

Pécs, 1898. március 11.

Ma veszi tárgyalás alá a képviselőház Bánffy bárónak azt a törvényjavaslatát, mely Magyarország számára egy új nemzeti ünnepet állapít meg — szerencsére nem örök időkre, mert Bánffy, ki ezen az uton akart legalább egy örök időkre szóló alkotást hagyni az utókorra, beleegyezett, hogy ezt a nagyzózó kifejezést törüljék.

Ellenzéki oldalról történt a figyelemztetés már egy év előtt, hogy a korszakalkotó negyvennyolcas események félszázados évfordulóját illenék megünnepelni a hivatalos Magyarországnak is, ha már eddig következetesen ki is vonta magát mindazokból az ünneplésekből, a melyeken a nemzet azokról az eseményekről évről-évre megemlékezett. Oly természetes és önként értetődő volt ez a kíváncsi, hogy a legnyakatekertebb ürügyek felhajhászásában mesteri gyakorlottsággal bíró kormány sem térhetett ki előle s megígérte, hogy az ünneplés meg fog történni.

A józan logika törvényei szerint a félszázados ünneplés sem történhetett más napon, mint a melyen a nemzet azokat az eseményeket már eddig is, mióta csak ünnepelnie szabad, mindig ünnepelte; hisz valamely napnak nemzeti emlékűnnepé avatására mégis csak legilletékesebb fórum a

nemzet maga, s a magyar nemzet ilyen nemzeti ünneppé már régen március 15-ikét avatta fel.

De nem azért magyar miniszterelnök Bánffy báró, hogy a józan logika törvényei által korlátoztatni engedné magát s hogy a nemzet egyhangú óhajtása előtt meghajoljon, mert hisz a magyar kormány címeben az is benne van, hogy független, ezt a függetlenséget pedig Bánffy úgy magyarázza, hogy független a logika szabályaitól, de főleg nem függ a nemzet akaratától.

Ha a nemzet azt kívánja, hogy a hivatalos állam is vegyen részt a nemzet ünnepében, akkor nem a hivatalos állam csatlakozik az eddigi nemzeti ünnephez, hanem a nemzetet kényszeríti, hogy egy eddig ünneplésben soha sem részesült esemény emlékére önkényűleg megállapított ünneplésben csatlakozzék a hivatalos államhoz s a szabadság, egyenlőség, testvériség ünnepéből csináljon egyszerű hódolati felvonulást. Így lett a márciusi ünnepből Bánffy jóvoltából áprilisi ünnep, a melyenre eddig kivüle gondolni még senki-nek sem jutott eszébe.

Nagyon valószínű, hogy ehhez a zseniális ötlethez az az általánosan elterjedt népszokás szolgáltatott anyagot Bánffynak, a melyet „április járatás“ néven ismer az egész világ. Április elsején azzal mulatnak az emberek, hogy a legkomolyabban állítanak valamit, a miről tudják, hogy

csak a mesék országában létezik s aztán nagyot nevetnek rajta, ha a jóhiszemű hallgató fölül nekik s komolyan elhiszi azt, a mivel tulajdonképen csak megtréfálni akarták.

Szakasztott e módon jár el Bánffy, mikor elakarja hitetni a nemzettel, hogy eddig téves uton járt a március 15-ének megünnepelésével, mert az nagyon alárendelt jelentőségű nap volt a negyvennyolcas események sorozatában, hanem ha már azokat az eseményeket egyáltalán megünnepelni akarja, ünnepelje az április 11-ikét, mert ezen a napon szentesítette a király a negyvennyolcas alkotásokat. Nem az alkotás munkája, nem a nemzet példátlan felbuzdulásának az a lelkes manifesztációja ünnepeendő tehát, a mely ellenállhatlan erővel kényszerítette a törvényhozás minden tényezőjét azoknak a nagy alkotásoknak az elfogadására, hanem ünneplés tárgyát képezze az a fejedelmi tény, a melylyel a nagy nemzeti ébredés hatása alatt az eléje terjesztett alkotásokhoz hozzájárulását kifejezte, de a melyet rögtön visszavont, mihelyt más hatások uralma alá került.

Hát csakugyan áprilist akar járatni a nemzettel az, aki elakarja vele hitetni, hogy a negyvennyolcas alkotások emlékének megünnepelésére nem az a nap alkalmas, a melyen a nemzeti közakarathoz a maga egész őseréjével való megnyilatko-

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

A helyiérdekű vasut theauzsonnája.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

Igen szomorú kimenetelű mulatságról emlékezem meg, midőn a Felsőnyavalya — alsó kecmeregi helyiérdekű vasut mulatságáról számolok be.

A múlt héten voltam a Bácskában és pedig Alsó-kecmeregen a sógoromnál, kinek ott virágzó eső- és napernyőnyél gyára van. Sógorom gazdag ember, de mód fölött zsugori. Hogy meghívott birtokára, azt csak szelidellékületű nővéremnek köszönhettem, ki addig mesterkedett leányával Pancsival egyetemben — mig aztán megsürgönyözhatték, hogy azonnal üljek vasutra, Náci nagybeteg. Ezt már nővéremmel levélben beszéltük meg, hogy a távirattal a főnököt rábírhassam a szabadságadásra.

A főnököm, ki élt a gyanuperrel, és átlátott a szitán, megadta a szabadságot ugyan, de a következők kíséretében:

Hallja! elmehet három nap szabadságra; hanem ezennel egy évre betiltok a családjában mindennéven nevezendő haldoklást, halálos esetet, szerencsétlenséget, esküvőt, eljegyzést és születéseket. Értette?

— Igen, kérem.

— Nos akkor mehet.

Midőn megérkeztem sógoromhoz, Csobolya Ignáchoz, az tárt karokkal fogadott; de ezt úgy tessék értelmezni, hogy Náci sógorom meglepetésében nem tudta hamarjában, melyik karjával — kezével üssön reám, amiért, hogy eljöttem; — így aztán mindkét karját emelte ellenem, de meggondolta a dolgot és legnagyobb meglepedésemre az utolsó pillanatban eresztette le kérdésben levő karjait.

A reggelinél sógorom arcán a samoa színtől az ockerig; az ocker sárgától a fűzöldig képviselve voltak a legbájosabb színvegyületek. Különösen szép zöld színben pompáztott sógorom arca, midőn a harmadik csésze csokoládét szűrösöltem, és a harmadik kuglófba vertem a kést.

A közönséges életben e szín sokadalmat »sárga irigység« gyűjtő alatt ismerjük.

Mikor sógorom a gyárba kényszerült menni, majd, hogy a küszöbön meg nem ütötte a szél, midőn felesége kérdezte tőlem:

— Látom Károly, nem izlik a reggeli, talán ennél egy kis sódort? Meg aztán Pancsi hozass fel néhány üveg pilsenit.

— Nem, nem! Köszönöm, hová gondolsz, — dehogy!

Ahogy aztán Náci elsomfordált, kis Pancsi hugom elujságolta, hogy ma nagy mulatság lesz lent az állomáson.

— Miféle mulatság?

— Thea-uzsonna!

— Ki rendezi?

— Hát a helyiérdekű vasut részvénytársasága.

— Hisz ez pompás! ilyet még nem halottam.

— Az ám, de ne hidd, hogy az afféle városi theauzsonna — ilyet még csakugyan nem láttál, de talán soha többé nem is lesz módodban látni — mondá nővérem.

— Ugyan?! Hát lesz thea, hideg ótkek, bor, talán pezsgő is; de bizonyosan cigány, tánc és efféle; vagy nem?

— Igen, csak hogy sokkal nagyobb szerű.

— Ki vele hát, hadd halljam.

— Hja, nem megy az olyan hamar; — hát tombola is lesz.

— Hm!

— Aztán konfetti dobálás.

— Ajé!

— Aztán disznótor.

— Hm!

— Világposta is lesz ám! — kiáltott fel Pancsi hugom pirulva.

— Ajajajaj! — mondám nyöszörögve — hiszen ez rangos mulatság lesz.

— Hát velünk tartasz, Károly?

— Édes kötelességemnek tartanám; de hát . . .

— Husz forint elég? — segített ki szűzies zavaromból nővérem.

zása egy csapással elhárított minden akadályt a modern Magyarország megszületése elől, hanem legméltóbb az ünneplésre az a kijelentése a törvényhozás másik tényezőjének, a melylyel az ujszülöttet törvényesnek elismerte, de nyomban rá kiküldte Jellasics bánt, hogy pusztítsa ki az árnyékvilágból.

De birjon bármilyen jelentőséggel a március 15-ike, a mikor ötven éven keresztül mindenki, a ki csak a negyvennyolcat megünnepelni akarta, mindig ezt a napot ünnepelte s erre már a nemzeti ünnep jellegét rányomta: akkor a nemzeti akarat dezavualását képezi egy egészen más jelentőségű napnak az ünneplését ráerősokolni. Ez az eljárás nem hogy ki egyenlitené a nemzet és a hivatalos felfogás közti ellentétet, a mely eddig minden nemzeti ünnepünknel tényleg oly kínos kifejezésre jutott, hanem még élesebbé teszi azt s éppen a hivatalos körök ügyetlenkedése szolgálhat folyton újabb és újabb tápot annak a téves felfogásnak, mintha az uralkodó érzülete a nemzet érzületével összeegyeztethető nem lenne s ennél fogva mindig a nemzeti érzületnek kell meghátrálnia lojalitásból, hogy az ellentét kirívóvá ne váljék.

Még érthető lenne ebből a szempontból a március 15-ikének megünnepelésétől való idegenkedés, ha az valami véres forradalmi nap lett volna, ha a fennálló törvényes rendet felbőszült tömegek erőszakkal forgatták volna fel, ha golyók süvöltése és szuronyok villogása szentségtelenítette volna meg a szabadság születésnapját; de 1848. március 15-ikén senkinek a haja szála sem görbült meg, a lelkesedés önkéntelenül ragadott magával mindenkit s növekedett azzá az óriási hatalommá, a mely előtt akaratlanul is meghajoltak azok, kik eddig bizalmatlanságból vagy oktalan félelemből a nemzet által óhajtott alkotásokat megakadályozni törekedtek.

— Mondjunk ötvenet, és akkor mind a négy négyest én rendezem.

— De Károly!? ötven fo . . .

— No, no, csak nem ragadt rád Nácitól annyi fősvény . . .

— Jó, jó! hát meglesz.

Ezek után besétáltam a városkába, széjjel nézni.

Vagy egy órahosszat sétálgattam a városkában, aztán mivel már elég sáros lettem, betértem a »Világoszöld szerezcséhez« egy pohár sörre. A vendéglős, kit az anyatermészet csodás játéka következtében a gondviselés oly hatalmas orral ajándékozott meg, hogy első tekintetre azt hittem, hogy nagy tajtpipa lóg ki a szájából, a notabilitások szobájába kalauzolt, ahol egy uriembert találtam, ki mély gondolatokba látszott elmerülve lenni. Bemutatam magamat, ő pedig fölkel és némi páthosszal mondá:

— Hendlfusz Albert vagyok. Ugye uram, nem feltűnő név? No ugye, hogy nem?! De, hogy ki viseli e nevet, hogy e név viselője mi csoda, azt persze nem is sejti, kérem, hisz erről ön nem tehet — Kropacsek, adjon még egy pohár sört!

Nagy vajadásába került, mig aztán elmesélt mindent. Elmondta, hogy mérnöke a belgiumi mozdonygyárnak, a »Kramásch & Comp« cégnek. Titoktartás pecsétje alatt megvallotta, hogy a »felsőnyavalya-alsókecmeregi« helyi érdekű vasutársaság egy gőzmozdonyukat nem

Március 15-ének eseményei adtak életet azoknak a vivmányoknak, a melyeknek csak írásba foglalását képezték a király által szentesített törvények. Lehetetlen tehát, hogy az az alkotmányos király, aki 1867-ben a koronázási ajándékot az 1848—49-ki szabadságharc ama katonáinak ajánlotta fel, akik egykor fegyverrel kezükben küzdöttek az ő seregei ellen, megtagadta volna a nemzetnek azt a kívánságát, hogy a negyvennyolcadiki alkotások emlékét azon a napon ülhesse meg, a mely napon a felbuzduló nemzet lelkesedése a megünnepelendő alkotások létesülését lehetővé tette.

Csak hogy 1867-ben egy Andrássy Gyula gróf állott a király oldala mellett tanácsadóként, aki tudta, hogy akkor tesz a királynak legnagyobb szolgálatot, a mikor a nemzet óhajtásának nyit szívéhez utat, most pedig olyan ember foglalja el azt a helyet, mint Bánffy Dezső báró, aki azzal akarja a trón előtt bebizonyítani a magyar hűséget, hogy áprilist járát a nemzettel s azzal hinti a konkolyt, hogy az uralkodó iránti hűség kényszeríti a nemzeti hagyomány megtagadására.

Mintha bizony ez a kettő valaha is kizárta volna egymást a magyar ember szívében.

Hirek.

Pécs, 1898. március 11.

Londoni levél.

A déli ég alj szigeteiről, hol örök derű a napnak mosolya, még nem tértek vissza a vándormadarak, hogy felkeressék fészkeiket a ködbe burkolt nagy parkok bokrai között. A tavasz hirnökei itt nem a vándormadarak!

A kik nyarat keresnek a télben, a kik a nyüzsgő világ város zajából a verőfény bájotthonába költözének, a kik, mig itt a tél honolt, — ott az örökzöld láknak fakadó virágjait tördelték szabadon, — hol illatosabb a virág, bájosabb a madár dala, mámorítóbb a lég, — azok már visszatértek.

vette át, mivel nem vehető üzembe. Midőn tudakoltam, hogy minő hiányai lehetnek a lokomotivnak, azt mondta, hogy nyomozása szerint a kószáló szegénylegények a mozdony tövében tőköt sütöttek, aztán attól a menykő nagy tüztől a vasszerkezet megtárgult és midőn kihült, elfelejtett visszatárgulni.

— Lássá, kérem, ilyen a belga vas!

— Jó, jó, hát most mi lesz a géppel?

— Hát ez az kérem, ez a dolog nagy-szerűsége! cégemnek egy fillér kára sem lesz, ezt pedig az én geniálitásomnak köszönheti.

— ? ?

— Igen, hát tessék idefigyelni. A mozdonyt (mellesleg megjegyezve XII osztályú és 150 lóerejű) — kisorsolom; kibocsájtottam hatvanezer sorsjegyet, melyeket az egész világba széjjel küldöttem — két hete, hogy az érte járó pénzt is megküldötték. Potom ára két korona volt. Nincs a világon az a magas-rangu vasuti hivatalnok, ki meg nem tartott volna belőlük legalább egyet. A mozdony ára ötvenezer forint. Maradt fölösleg tizezer forint. E fölöslegről társulatom a felét nekem ajánlotta föl tiszteletdíjúl. Itt Alsókecmeregen is elkelt vagy százdarab sorsjegy; az ünnepélyt ugyszólván a saját zsebemből rendezem s csak arra vagyok kíváncsi, hogy a mozdony szerencsés nyereje milyen világrészben lakik. A huzás után két hétre a nyerező fél tartozik a mozdonyt elvitetni, vagy az azontul felmerülő raktározási költségeket is fedezni, mig elnemviteti.

Megunva Riviera derült egét, visszavagyott a lelkük ide, hogy vakító fényt sugározzanak a ridegség, a fásultság közé.

Ők itt a tavasz hirnökei. Élő virágai a folytonosan küzdő emberáradatnak.

Kora délután, a mikor a szürke ködréteg fölé a gyárkémenyek fekete füstje kerül, elsötétítve az eget, — kigyulnak a villamlámpák az utak közepén.

A Korzó bámulatos gyorsasággal telik meg, — az összetorló emberáradat, mint a viharzó tenger zugó hulláma, mozog tova. Nagy üzletek előtt, melyek fényes kirakataiban a belépő tavasz divatujdonságai láthatók, — az elegáns fogatoknak egész tömege áll.

Egy mozaik képe ez a hullámzó tömeg az emberi lét fárasztó küzdelmeinek s életörömeinek. — Az arcokon a pillanatnyi gyönyör, s a kéjes élvágy nyoma.

S hogy tódul a sokaság . . . Nagy uri dámák, elítjei a társaságnak, — a szinpad ismert csillagai, a furfangos ész legujabban felfedezett divatja szerint öltözve, diszitve feltűnő ékszerekkel, — keblükön szingazdag virágcsokor, — körülöttük bódító illat . . . Albion csinos leányainak egyszerű, izléses ruhában — üde arcuk derűjében, kedélyük vigságában, mozdulatuk bájában a gondtalan élet világa tükröződik. Köztük aggok, üde gyermekek, kéjenc férfiak, nők, — majd exotikus arcok, a messze kelet lakói, kik ismeretlen régiókban szerzett kincseiket itt költik el.

S a mérhetetlen gazdagság, a sóvárgó gyönyör, vakító fénye az ékszereknek, homályban hagyja az utca porát, — pedig ott a nélkülözők és nyomorgók százai bolyongnak éhesen . . .

Az ide oda mozgó tömegben egy nagy világ város képe kapráztató fénye, gazdagsága, nyomora. — erénye és büne vegyül.

A hanyatló század ujjá alakuló társadalmának változatokban gazdag képét szemlélheti itt a modern kor historikusa.

Azt vélnéd az aranyak nincs is már értéke e körben, mert fénye nem csábit, csengése nem izgat, — mert a fárasztó küzdelemben, a nehéz munkában megedzett nép keresi itt az életöröm virágait, a tövisek között.

. . . S a kultura ragyogó csarnokaiban, a muzsák fényes templomaiban sohasem hiányzik a lelkes, élvezetet kereső »high life.« A kedvező saison megnyitotta a képtárak soka-

— Nagyszerű!

— Ugy-e bár? De most megyek, bocsásson meg, hogy ha untattam volna. Igen sok dolgom van még; két disznót öletek a thea-uzsonnára. Lesz bor, pezsgő, cigány, tánc! Reményilem, eljön erre a híres mulatságra?

— Föltétlenül!

— De titoktartás?! Megigérte!

— Gentleman vagyok, uram! — felelém.

— Helyes. Tehát a viszontlátásig.

— Volt szerencsém.

*

Az állomási vendéglő összes helyiségei, a várótermek, folyosó s a többi, pazar fényvel valának diszitve és kivilágítva, midőn Csobolya Ignác sógorommal, nővéremmel és Pancsikával beléptünk az ünnepély színhelyére. A kisorsolandó mozdony pukkadásig fűtve, igen jó szolgálatot tett, mert a rövidlátó öreg Pikszis Máté, a hentes — az öléshez szükséges vizet abban forralta.

A bajai cigánybanda folyton húzta a szebbnél-szebb hallgatokat, mivel hiba esett a programban. Ugyanis a mérnök ur felcserélte a beleket, (mivelhogy ehhez az egyszer nem értett) és kőolaj lámpabeleket adott ki a rövidlátó Pikszis bácsinak, ki hűségesen abba tologatta a hurkatöltelékét. Az állomásfőnök ur felesége vette észre a végzetes hibát, hát most már mig a töltelékét vissza, kitöltük, egy kis órába belekerül.

No, de azért pompásan ment; a híres

ságát, melyek telve vannak nagy mesterek nagy alkotásaival.

A szinpad deszkáin, a szinművészet legnagyobbjai aratják a megérdemelt babért. S mindenhol ott vannak a tavasz hirnökei.

* * *

A vándormadarak még nem tértek vissza, felkeresni elhagyott fészkeiket, — a ligetek fái között még nem fakadt ki az illatos ibolya, — a tenger felől még nem a délvidék langyos szele fuj, s ime mégis tavasz van itt.

A nyüzsgő emberáradatban élővirágokat látni, — üde arcuk derűjében, kedélyük vig-ságában, mozdulatuk bájában a Provence egének muló hatása.

... S hogy tódul a sokaság, — s mindenki olyan jókedvű, olyan vig, — mert ők visszatértek.

Napirend 1898. március 12-én.

Naptár: szombat, márc. 12. — Róm. kath.: Gergely. — Prot.: Gergely. — Görög-kel. (febr. 28.) Vazul. — Zsidó: S. Kithese. — Nap két 6 óra 4 perckor; nyugszik 5 óra 43 perckor. — Hold két 11 óra 21 perckor éjjel; nyugszik 7 óra 17 perckor reggel.

Időjárás: hőmérséklet 2 Celsius fok hideg; légnyomás 754. — Kilátás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint változás nem várható.

Színház: »Dráma a tenger fenekén.«

— (Negyvennyolc jubileuma.)

Március 15-ének megünneplésére vonatkozólag a rendező bizottság a következő felhívást bocsátotta ki: »Polgártársak! A pécsi polgárok értekezlete a »Pécsi Polgári Daloskör« dicséretes kezdeményezésére nagy lelkesedéssel elhatározta, hogy az 1848. márc. 15. nagy nap félszázados évfordulóját méltó fényvel fogja megünnepelni. Polgártársak! A míg egy ember élete szűk határok közé van szorítva, a a nemzetek számára annál hosszabb életet biztosított a Gondviselés, ha a nemzet, mint ilyen, az életre érett és érdemes, e két tulajdonsága pedig főleg abban áll, hogy tisztelje hagyományait és multját, más részt pedig ne zárja el magát a haladás elől. A magyar nemzetnek ezen két kiváló hazafiúi erénye nyert

bácskai szép leányok, igéző menyecskék csak fokozták a multság hevét, alig vettem észre, hogy éjféli lett.

— Szünóra!!

Egy pillantást vettem véletlenül Pancsi hugomra, kit édes, mézes beszédben találtam Hendlfusz mérnökkel, ez meggyőzött, hogy kis hugom szereti ezt a totykos németet.

Kezdetét vette a sorsolás.

A jelen voltak abban állapotok meg, hogy az első szám, melyet kihuznak az urnából, az legyen a nyerő-szám. (A fiatalság mulatni akar, nem sorsolást nézni).

Kihuzták a nyerőszámot, 1271-et; sógorom, ki az ő tiz jegyét maga elé rakta, harsányan felordított:

— Hah! én nyertem! — és azzal aléltan lefordult a székről.

— Víz, ecetet, orvost! Összevisszakiabálás, szaladgálás. Az egyik az ingét gombolta fel, másik meg a balcipőjét rángatta le a lábáról, sőt volt olyan is, ki a kalapját gyömszölte fel az ajulthoz; az egyik sógorom orrát ecettel dörzsölte, a másik egy zsák havat csavart a feje köré, a harmadik meg a talpát csiklandozta pulykatollal s így nem csoda, hogy halványan bár, de magához tért. Azután kivittük a kocsihoz; a mérnök ur, ki a mentési munkálatokat vezette, párnákkal sietett előre, én és néhány bennszülött pedig vittük a drága beteget. Hogy, hogy sem, a lolyosón egy darabka szalonnán megcsús-

kifejezést, megoldást és megtestesítést 1848. évi március 15-én, méltán nevezzük tehát e napot nemzeti megújulásunk ünnepének. S méltó e nap arra, hogy azt minden magyar ember lelkesedésének egész melegével megünnepelje. És mi azt hisszük, nem csalatkozunk, a mikor Pécs sz. kir. város egész közönségét arra kérjük, ünnepeljenek velünk a nagy napon és ennek külső kifejezéseként lobogózzuk fel házainkat, tartsunk szünetet és adjunk hálát a magyarok Istenének, aki megengedte, hogy a második évezredbe ilyen nemzeti erővel és dicsőséggel beléphettünk. Az ünnepség programja a következő: I. Reggel 9 órakor a belvárosi plébánia templomban ünnepélyes szent mise. II. D. u. 6 órakor a »Vigadó«-ban: 1. Megnyitó beszéd. Tartja: Simonffy János ur. 2. Szózat. Énekli a »Pécsi Dalárda« és a »Pécsi Polgári Daloskör« Eckhardt Antal karmester ur vezetése alatt. 3. Ünnepi beszéd. Tartja Pleininger Ferenc ur. 4. Szabadságdal. Énekli a P. P. Daloskör. 5. Talpra Magyar. Szavalja Szuly Aladár ur. 6. »1848. márc. 15.« Alegorai képlet. Rendezi Bogyó Alajos ur. 7. Hymnus. Énekli a »Pécsi Polgári Daloskör« és a »Pécsi Dalárda« Vész Albert karmester ur vezetése alatt. Pécs, 1898. márc. 11. Hazafias tisztelettel a rendezőség.

— (A polgármester hazajött.)

Majorossy Imre polgármester, ma reggel hazakerkezett Budapestről, hol hivatalos ügyekben az egész héten át tartózkodott. A polgármester ma már résztvett a városi Tanács ülésén is.

— (Katonai szemle.)

Klobucsár Viktor, honvédelvassági felügyelő, altábornagy tegnap este a nyolcórás gyorsvonattal Pécsre érkezett és a »Hajó«-szállodában szállt meg. A honvédelvasság felügyelője ma délelőtt és délután szemlét tartott a 8-ik honvédhuszár-ezred felett a Fehérváry-laktanyában s Pécsről csak holnap utazik vissza Budapestre.

— (Kinevezések.) A kereskedelmi miniszter a magyar kereskedelmi muzeum s

tam és a lábbadozót úgy vágtuk a felhalmozott bőröndök és skatulyák közé, mintha csak passzióból tettük volna.

— Marhák! kiálltotta a drága jó rokon, azután pedig a saját emberségéből cammogott a kocsihoz. Hanem azért nagy beteg lett Náci. Budapestről sürgősen hívtak orvost.

— Mi a baja a betegnek?

— Mozdony . . . mondám én.

— Bil? kérdé.

— Tiv! magyaráztam.

— Tehát lokomotiv ment rajta keresztül?

— Dehogy! csak az a baja, hogy itt

kijátszottak egy mozdonyt, aztán ő nyerte meg.

— Jeget és forralt bort egyelőre.

— A mozdonynak? kérdém möhön.

— Nem, a betegnek.

Viziói voltak a betegnek:

— Mit csinállok ezzel a mozdonnyal?

hogy hozatom el a vasutról tiz, husz, harminc, ötven, száz, ötszáz, ezer, tizezer, huszezer kocsi kell, Istenem, nem kell, vigyétek el, jaj! nekem szalad. Elmondtam Hendlfusz barátomnak sógorom agyrémeit s ajánlottam neki, hogy valamit spekuláljon ki, hogy Náci felgyógyulhasson. Hendlfusz ur ismét mély gondolatokba merülve, elballagott. Délben berohant a beteghez, épen jeges zsákot tettem a fejére. Öntudatnál volt.

— Ejnye Csobolya ur, önnek úgy sem kell az a mozdony, a község pedig adna érte száz forintot, ha odaadná . . .

a vele kapcsolatos kiviteli kereskedelem irányítására szervezett felügyelő bizottság tagjait most nevezte ki. A kinevezettek közt vannak Brásay Kálmán orsz. képviselő, Neuschloss Marcel, Forster Géza és baranyavári Ullmann Emil.

— (Bányász-sztrájk.) Pécsvárad levelezőnk írja, hogy a nádasdi és hidasdi kőszénbánya munkásai sztrájkolnak. A bányászok bérfelemelést kívánnak s ezért vagy ötvenen kiálltak a munkából e hét elején s később az összes munkások követték példájukat. Tolnamegyében a nagymányoki kőszénbánya munkásai szintén sztrájkolnak. A hatóság minden intézkedést megtett, hogy a sztrájknak minél hamarabb vége legyen s remélhetőleg a jövő héten már munkába is állnak a bányászok.

— (Somogyvármegye közigazgatási bizottsága) most tartotta Kaposvárott rendes havi ülését Tallián Gyula főispán elnöke alatt. A szakjelentések tudomásul vétele után a folyó évi március elsején életbe lépett, a munkaadók és mezőgazdasági munkások viszonyait szabályozó 1898. II. t. cikk 72. §. értelmében másodfokulag eljáró közigazgatási albizottság tagjaiul megválasztottak: Kapotsffy Jenő, Lehner Sándor, Chernel Gyula, és Márffy Emil. Póttagokul Inkey István báró, ifj. Széchenyi Imre gróf, Makfalvay Géza és Csorba Ede. A közegészségi állapot február hóban kielégítő volt.

— (Közjegyzői kirendelés.) A pécsi kir. közjegyzői kamara közhírré teszi, hogy dr. Külley Zoltán siklósi kir. közjegyző elhalálozása folytán ennek az állásnak betöltéséig dr. Tolnay Géza pécsi kir. közjegyzőhelyettesét hivatalból helyettesnek rendelte ki.

— (A barcsi »Chevra Kadischa«) f. hó 9-én tartotta meg a rendes »Purim« bálját a »Barcsi Kaszinó« összes termeiben, még pedig oly nagy siker mellett, a minőt csak igen kevés multság mutathat fel. A jelen voltak legnagyobb része álarcban és jel-

— Odaadom ingyen! kiabálta Náci, csak vigyék el pokolba.

— Nem viszik el, csak elhordják a nagy patakhöz és félszert építenek föléje; mert hát most itt volna a legjobb alkalom, hogy olcsón gőztüzdőhöz juthatnánk.

— Mondja meg öcsém nekik, hogy a fürdőt az én költségemen meg fogom csináltatni, hanem ők mai naptól átveszik a mozdonyt!

— Elfogadom, a község nevében.

— Gyere ide öcsém, hadd csókoljalak meg!

— Aranyos, édes Csobolya ur, inkább, ha fiának szólítana . . .

— Az ám, észrevettem, maga a Paula lányommal . . . de hát ő szereti magát?

— Édes, cukros papám! ezüstös csengésű sikolylyal borult Pancsi apja kebelére.

A kézfogóra még Alsó-Kecmereggen akartam maradni, de hát hogyan kérjek szabadságot. Eszembe jutott, hogy a főnököm betiltott a családomban minden haldoklást, halálesetet, esküvőt, eljegyzést és születést! Most milyen címen kérjek még két napot?! Ahá! megvan. Táviratilag kértem hát két nap szabadságot, mivel a sógorom válóperében kell szerepelnem.

Következő távirat jött válaszul:

— »Ha ma esti vonattal nem indul haza, mi fogunk válni.«

Akkor hát inkább én váltam meg Alsó-Kecmereggtől, de mint hallom, azért ott vigan élnek.

mezben volt és a mulatságon természetesen a legvidámabb hangulat uralkodott s ebben az is hozzájárult, hogy a híres kaposvári Simplicius zenekara játszott a talp alá valót egész kivilágos kivraddig. A rendezőség nagy buzgalommal törekedett az est sikereit előmozdítani és ez tényleg sikerült is neki. Felülfizetések is igen szépen voltak, úgy hogy az egylet alaptökéje bizonyára ezuttal tetemesen gyarapodott. Jelenvoltak: Brodszky Károlyné (Csokonya), Brodszky Lajosné, Brodszky Irén, Brodszky Margit (Csokonya), Riehmer Margit (Sásd), Dr. Kronberger Vilmosné, Politz Gézané (Kis-Korpád), Stauber Albertné (Visonta), Bartay Oszkárné, Lukács Lajosné (Alexandra), Kolms Samuné, Kondrát Imréné, Deutsch Izidorné, Epstein Mórné, Stern A.-né, Kreisler Salamonné (Nagy-Erdő), Perl Lipótné, Krausz Ignácné, Krausz Józsefné, Hoffmann Ferencné, Seligmanné (Pécs), Neufeldné (Nagy-Kanizsa), Weisz Jakabné, ifj. Weisz Jakabné, Weisz Arminné (Hosszufalu), Weisz Cecil, Engl Leoné, Domen Sára, Engl Lina, Herc Józsefné, Herc Regina, Silberstein Sándorné, Weiler Gézané, Kronberger Irén (Martonpuszta), Krausz Ilon, Epstein Zseni, Fried, Selma, Kreisler Lidi, Kreisler Nelli, Kreisler Irén, Krausz Hermin, (Babocsa), Weiler Vilma, Fried Lajosné, Weisz Vilma (Verőce), Weisz Józsefné (Tresenfeld), Fischer Hermin, Kolms Irma, Frank Izabella (Tresenfeld), Weisz Böske, Deutsch Lina, Krausz Albertné (Babocsa), Dr. Siklósi Albertné, Somogyi Jánosné és még igen sokan. Szünóra alatt az egylet elnöke, Weisz Jakab a vendégeket élteté; volt még azonkívül számos tósz.

— **(A vendéglősök ipartársulata)** tegnap délután tartotta évi rendes közgyűlését, mely dacára a másodszori egybehívásnak nem volt oly látogatott, mint azt a szőnyegen fekvő ügyek fontossága megkívánta volna. Dollinger András d. u. 3 órakor üdvözlővén a megjelenteket, megnyitotta a gyűlést. A pénztári jelentés beterjesztése után, mely tudomásul vétetett, Skrobay István pénztárnok nagymérvű elfoglaltsága miatt leköszönt. Következett a tisztujítás, mely következőkép végződött: elnök lett Dollinger András, alelnök Bóza József, pénztárnok Szabó Sándor. Választmányba bevásztattak: Radocsay Imre, Jakab Imre, Károly Gyula, Benkő József, Ivanovics József, Bors Márton, Klenc Alajos, Dorn Lajos, Krévec Ágoston, Czirják Antal, Sebők Gyula, Henc István, Horvát István, Hirczy Ferencz, Hirschfeld Sámuel, Legát Ignác. Póttagok: Kész Ferenc, Csonka István, Relics Ferencz, Kulin Henrik, Frankl Izidor, Schusztter Jakab. Felügyelő-bizottságba: Cserta Antal, Graumann János, Ribics Máté. — Ezután elhatározta a közgyűlés, hogy fölír a miniszterhez, hogy rendeletileg tiltsa el a kiskereskedőket a bor és sörnek kicsinyben, zárt palackokban való árusításától, vagy ha ez nem volna kivehető, ezekkel is fizetessen korcsmadót, mert nagy konkurrenciát csinálnak a vendéglősöknek s nincsenek megadóztatva. — Továbbá utasítsa a pénzügyigazgatóságot, hogy ne adjon több korcsma-engedélyt, mint a mennyit a törvény megenged, mert jelenleg városunkban is kétszer annyi engedély van kiadva, mint a mennyit a törvény szerint kiadni szabad lett volna. Ezen sérelmek orvoslásával hiszi a közgyűlés a vendéglősök és

korcsmárosok helyzetét megjavítani. Azután több apró ügy elintézése után, az elnök a gyűlést bezárta.

— **(Vakmerő lopás.)** A pécsváradi kir. egyetemi alapítványi uradalom rácmcsekei erdejében vakmerő lopás történt. A tettesek kilesték, mikor az erdőőr lakásán otthon volt s a kedvező alkalmat felhasználva — mint levelezőnk írja — bementek az erdőbe s vagy öt-hatszáz forint értékű, legszebb tölgyfát kivágtak ott. A fákat aztán a nádasdi legelőre vitték s ott megtisztogatták az ágaktól és kocsira rakva elszállították, hogy hová, azt még eddig senki sem tudja, valamint azt sem, hogy kik voltak a vakmerő tolvajok, kik után most folyik a nyomozás.

— **(A dárdai kaszinó)** kezdeményezése folytán Dárda község lakossága fényes ünnepélylyel üli meg március tizenötödikének ötvenedik évfordulóját. Az ünnepély sorrendje a következő: 1. Reggel 6 órakor 25 taracklövés, — a templomi harangok zugása és a népzeneke által az utcákon keresztül járó »riadó« fuvás közben, — a lakházak lobogódiszt öltenek. 2. 1/2 9 órakor ünnepélyes isteni tisztelet, melyre a közönség, a »szabadságharc emlékérmével« mellén, jelenik meg. 3. Isteni tisztelet után, a templom előtti téren, — ha pedig az időjárás nem kedvező, — a feldiszi-tett kaszinó helyiségekben, a dalárda »Hymnust« énekli Stefán Péter karmester vezetése mellett. 4. »Emlékbeszéd«; melyet az iskolák növendékeihez és a közönséghez tart: Kissély N. János. 5. Utána »Szózat«, énekli a dalárda. 6. A tanuló ifjuság különféle alkalmi szavatai. 7. Befejezésül »Honfidal«, éneklik az iskolai növendékek. Délután két órakor gyülekezés az iskola előtti téren, hol a fentemlitett zenekar fog játszani. 8. »Szabadságfa« ültetése az iskolák növendékei által, az iskola előtti »millenniumi fák« közé, mely előtt a »Hymnust«, utána a »Szózatot« éneklik a növendékek, kikhez alkalmi beszédet intéz Stefán Péter főtanító. 9. Ezután általános iskolai ünnepély, szavalatok és énekekkel, rendezi a helybeli tanító-testület. 10. Uzsonnára, — az iskolás gyermekek megvendégelése. 11. Este 1/2 7 órakor általános kivilágítás és ünnepi lampionos menet, fuvó zenekar kíséretében, a nagyközönség részvételével, rendezi a helybeli önkéntes tűzoltóság, melynek kezdetét és végét taracklövés hirdeti. 12. A kaszinóban 1/2 8 órakor a »Szabadság nagjának történelmi méltatása«, hazafias szellemű felolvasás. Tartja Zalaváry József, kaszinó egyleti pénztáros. 13. »A rab«, hazafias kötemény Petőfi Sándortól, szavalja Székács Pál, kaszinó választmányi tag. 14. Diszvacsoza 8 órakor a kaszinó összes helyiségeiben, hölgyek részvételével. 15. Befejezésül táncvigalom reggelig.

— **(Megdézsmált faraktár.)** Mint levelezőnk írja Ausz Izsák, hidasi fakereskedőnek a hidas-bonyhádi faraktárából, eddig még ismeretlen tettesek, husz darab három méter hosszú tölgyfát elvittek. A káros bejelentette az esetet a csendőrségnek s most folyik a nyomozás a tettesek kilétének kipuhatólása végett.

— **(Adózók figyelmébe.)** A negyedosztályu kereseti adó és az ennek megfelelő általános jövedelmi pótdó lajstromok elkészülvén, folyó hó 14-től f. hó 22-ig közszemlére

lesznek kitéve a városi adópénztári hivatalban, hol a hivatalos órák alatt az érdekeltek által betekintheők. A kivetés ellen felebbezések április 6-ig adhatók be; a kik pedig ez évben először lesznek ily adóval megróva, azok az adókönyvükbe történt bejegyzés után 15 nap alatt felebbezhetnek a kivetés ellen.

— **(Öngyikos menyecske.)** Most kilenc hete vitték férjhez Kistelekből a fiatal 17. életévében levő Kálóc Rozit, Bagotára, egy gazdag, de nyomorék, testi fogyatkozásu legényhez. Valószínűleg a férj ez állapota keserítette el a fiatal menyecskét, aki nap-nap után csak busult, fonnyadt, hervadt. Azóta egyszer meglátogatta özvegy édes anyját, de helyzetéről nem panaszkodott. Mult vasárnap pedig az anya kereste fel menyecske leányát, aki addig kérte hozzátartozóit, míg azok beleegyeztek, hogy édes anyját elkísérhesse haza Kistelekre. Utközben kérdezgette édes anyját, hogy a férjétől visszaadják-e holmiját a menyecskének, ha az meghal. Az anya megfelelt rá anélkül, hogy valami gyanuja támadt volna leánya sötét szándékáról, sőt még akkor sem gondolt ilyesmire, amidőn ez észrevevén, hogy anyjának alsó szoknyája kopottas öt azzal biztatta: »maj lössz keenek sok alsó szoknyája.« Hazaértek, otthon a leány zavart, tétovázó volt, de ebből a hozzátartozók mit sem gyanítottak, mert az különben is olyan természetű és kevés beszédű volt. Másnap, hétfőn jöttment, járt-kelt, udvaron, kertben, istállóban, pajtában, padláson, ez utobbi helyen az egyik gerendán egy vékony kötél lógott, amelyen bátyja söprüt szokott kötni; ezt megpillantván megérlelődött sötét terve, még mindig anélkül, hogy a hozzátartozók gyanakodtak volna, mert szóval mit sem árult el, mégis egyik ágyának (két nős bátyja van) beszéd közben anynyit mondott, hogy ő menyecske fejjel is leány-nak érzi magát. . . . Kedden is odahaza maradt, e nap délutánján egyszer csak eltűnt; azt hitték, hogy elment a faluba, rokonait látogatni, hanem oh keserű való: az anya fölme-gy valamiért a házpadlásra s ott látja a gerendán függve leánya kihült testét, mert ekkorra már teljesen ki volt hülve s annyira megnyulva, hogy a lábbujak a talajt érték, mellette egy felborult kis szék. Az anya ré-mült sikoltására odagyült a falu, a hullát levették, orvost hoztak; ez megvizsgálta az öngyilkost, akinek rajt volt ruhában egy összehajtogatott s beirt papir darabra talált, ebben a boldogtalan menyecske bocsánatot kér tetteért; megírja, hogy melyik ruhájába öltöztetés s azon reményének ad kifejezést, hogy ha ezt tette is, azért őt a Boldogságos szűz Mária bizonyosan pártfogásába veszi. Az orvos, az öngyilkosságot így minden háttér nélkül beigazoltnak látván — nem látta szükségesnek a holttest felboncolását. A temetés, melyen nem maradt szem könytelenül, tegnap délután ment végbe, a szomszédos községből is összegyűltek nagy részvéte mellett.

— **(A csavargó bűne.)** Uderzsán Károly, nagyharsányi lakosnak, a mezőn levő kunyhója kigyuladt egyik közelmúlt éjjel és porrá égett. A vizsgálat kiderítette, hogy a tüzet Brozovits Pál, somogy megyei szőlősfai illetőségű, hely és foglalkozás nélküli csavargó támasztotta, a ki éjszakára a kunyhóban húzta meg magát. Mivel fázott, tüzet rakott odabenn,

de vesztére, mert a tüztől meggyuladt az alacsony tető és feje felett lángbaborult a kunyhó. Alig tudott a tüzből ép bőrrel menekülni s annyira szivére vette a dolgot, hogy mikor elfogták, mit sem tagadott, hanem bevallotta a bűnét. Most a siklósi járásbíróság börtönében ül.

— **(Halálosvégű fejbeesapás.)**

Kovács István, tengődi lakos az életével fizette meg, hogy szembeszállt egy ellenfelével a korcsmában. Ugy történt a szomorú eset, hogy Kovács István és Keserű János együtt mulattak a falu korcsmájában. Aztán lassankint mindkettőben felébredt a virtus és egyik sem hagyta magát az így keletkezett veszekedés közben. Keserű János végre annyira elkeseredett, hogy a botjával úgy fejbe tisztelte Kovácsot, hogy az nyomban összeesett. Ugy vittek haza alélta a véres tett színhelyéről. Otthon egy napig kinlódott a halálra sebesített ember s aztán meghalt. Keserű János így gyilkossá lett s mikor a csendőrök elfogták, beismert mindent s engedte magát a börtönbe vitetni, hol majd megvárja, hogy mire bünteti a nagy törvény azért, hogy egy botütéssel halálba küldte az ellenfelét, szegény, jobb sorsra érdemes Kovács Istvánt.

— **(Gyilkossági kísérlet.)** Régi haragosa volt Désházi János Gyöngyön Fábrián Györgynek. Ez a harag annyira vitte, hogy legutóbb már forgópisztolyal a zsebében járt és az volt a szándéka, hogy ha ellenségével összekerül, lelövi. Ezt a szándékát most végre

is akarta hajtani. Este találkozott az utcán Fábrián Györggyel és szóváltásba elegyedvén vele, kikapta a forgópisztolyt s egy lövést tett gyülölt ellenfelére. Szerencsére Fábriánt nem találta a golyó s el tudott menekülni a gyilkos szándéku ember elől, a ki ellen feljelentése folytán most folyik a vizsgálat.

— **(Eljegyzés.)** Haberfeld Béla, a Haberfeld Fülöp és fiai bornagykereskedő cég beltagja, eljegyezte Spitzer Elzát, Spitzer József bőrkereskedő leányát Dombóvárott.

— **(Élő fényképek.)** A Hattyu termében érdekes előadások láthatók most esténként. Az ugynevezett Taumatograph segítségével — mely Edison legújabb találmánya — élő fényképeket mutatnak be. A fényképeken levő emberek, állatok, járművek stb., mint a természetben, úgy járnak és mozognak. Látható továbbá ködfátyolképekben Nansen észsarki utazása is. Az érdekes előadások igen tanulságosak s ezért ajánljuk megtekintésüket a közönség figyelmébe!

— **(Merénylet egy leány ellen.)** Fiala, tizenhatéves leány Nódli Mária, a tolnamegyei Gyántapusztán. Szép is, szemrevaló is, de azért korán sem gondolta, hogy a csinosága milyen nagy veszedelembe döntheti. Ugyanis a napokban egy délután kintjárt a pusztán, s mikor hazafelé tartott, a határban áthuzódó Kapos-csatorna feletti vashid alól egy ember rontott eléje és rátámadván, a közeli sűrűségbe vonszolta s ott állatias vágyának áldozatává akarta tenni. A halálra rémült leány emberfeletti erővel védekezett a merénylő ellen

s bár a küzdelemben a ruháját darabokra szakgatta, mégis sikerült neki a merénylő kezei közül elmenekülnie. A megtámadott leány nyomban feljelentette az esetet a csendőrségnek s a megindított nyomozás során Némédiben letartóztattak egy Tóth György nevű embert, a kiben a szembesítéskor a megtámadott leány felismerte a merénylőt. A letartóztatott ember azonban tagadja, hogy ő lett volna az aljas merénylet elkövetője s egyelőre a további vizsgálat feladata, hogy bűnösségét megállapítsák.

— **(Névmagyarosítás.)** Tomanek Károly, pécsi lakos, lapunknak Tihanyi néven ismert munkatársa, vezetéknévét belügymiszeri engedéllyel Tihanyira magyarosította.

— **(Honvédpóttartalékosok bevonulása.)** Nagy napjuk volt tegnap a honvédpóttartalékosoknak, akiknek e napon, március tizedikén kellett bevonulni az ezredeikhez a nyolc heti kiképzés céljából. Nagyon keserves sor ám ez is polgárembernek, bár hiszen két hónapig sem tart, míg a rendes szolgálat két esztendőig, — de azért még sem szívesen áll a fegyver alá a magyar, különösen pedig a családos ember, aki siró asszonyt, rivó gyereket hagy hátra abban a tudatban, hogy nyolc hétig nem lesz, aki kenyeret adjon nekik. Sok keserves köny is hull ilyenkor a komor kaszányák körül.

— **(Március 15.)** Baranya-Szentlőrincen is fényesen megünneplik március 15-dikét. Kiss Lajos elnöklete alatt tegnapelőtt tartott ülést az ünnep rendező bizottsága és — mint levelezőnk írja — az ünnep részleteit a követ-

kis mozgásra, szórakozásra, mely talán kiragadja kinzó gondolataiból. Fejbiccentéssel adta beleegyezését s nemsokára ismét a gondolában ültek.

A világos este, melyre az olasz ég erős, édes forrósága, mintha valami poetikus varázsfátyolt lehelt volna, kicsalta a királyi palota erkélyei alá az elegáns tömeget. A Café előtt oly nagy volt a torlódás, hogy a csaknem a Márk-térig kinyuló székek alig hagytak némi szűk helyet a járóelőknek. Egészen a közelben, a Piazzettán, a doge-palota mellett a katonazenekar éppen Tell Vilmosból adott egy részletet, azzal a mély zenei érzéssel, mely természetesen az olaszoknak. Az ember hallani vélte a vizeselek zuhogását, robaját, a szél táncolását a tavak felett és zugását a fenyők között, a harang csengése a tehének bőgésével és pásztorok énekével elegyedett harmonikusan, a lavinák menydörgése felett a nyilak suhogására és a szabadság ébredésének riadójárja.

Nikoláj nagy örömmel látta, hogy csillognak fel Pierre szemei a zene megnyugtató hatása alatt. Azt is látta, mint kezdenek rátapadni szemei a szép és csábító asszonyokra, kik a Café Florian arkádján csevegtek, jobban mondva csicseregtek, mert oly édesen és dallamosan cseng a lagunák dialektusa a szép velencei nők ajkain.

Montaigout megfigyelte, hogy a repülő, fecskeszárnyakkal diszitett kalapok alatt egész valószínűtlen hajak göndörödnek. Ha a hajfonatok az üde tömörséget, selymes puhaságot meg is őrizték, hogy akár egész testüket fedő fátyolt csinálhatnának belőle Velence asszonyai, azon hiába fáradoztak, hogy azt az ódonszeres koloritot, azt a vöröses aranyárgát elérjék, melyet Tizian úgy szeretett. A színek halványabbak, bágyadtabbak, elmosó-

hasnólóan faragott erkélyek, a dogeok kolosszális szobrai a Generale fölött, melyek oly híressé tették Velencét. A belülről világított palota a Cavale Grande-ban tükröződött vissza s széles körben aranyos fényben uszott a víz.

Pierre a káprázatos fogadtatásból kitalálta szolgál gondolatát: az ünnepek präludiuma, melyekre a fiatal, gazdag és oly szerencsés Chypre Montaigout marquis Velencébe jött, palotája első lépcsőjénél kápráztassa már el.

Erkölcsei nyomorultságának kontrasztja oly erősnek tűnt fel egyszerre, hogy vad düh ragadta el s élénk arca rögtön kifejezte a felháborodást és fájdalmat.

A gondolat pillérekhez szorították, melyek a tengerparton a paloták facadeját határolják. Az utasok a márványlépcsőre léptek, hogy felhaladjanak az előcsarnokba, mely a palota egész hosszában terült el. Porphyroszlopok tartották a magas bolthajtásokat s a mélyből kolosszális méretű lépcső vezetett fel, kópája a doge-palota óriási lépcsőjének.

Az oszlopok között szökőkutak és najádok változtak; itt Fornaine fürdeti lábacskaikat, mint azon a napon, mikor a ragyogó szépségétől elvakított Rafael belé lehelté genialis művészeletét; odább egy csomó más mestermű között Canove egy meztelen nőszobra, óriási jáspisvázából, melyre görög véső az Iliade rejtélyes képeit faragta; sajátos növények pompáztak az itáliai vegetáció pazar gazdagságában, exotikusan finom és husos lombjaik mozdulatlanok.

A palota földszintje csupa fehér és rózsaszín márványból, drága kövekből volt. Innen remek lépcsőzet vezetett a képtárhoz és a pazar termekbe. Mindaz, amit Velence genii, Tizian, Tiztorettó, Veronese, pompa és

kezökép állapította meg: Előző nap már lo-bogódiszbe öltöznek a házak, hogy jelezzék a nagy évfordulót. Március 15-én reggel 6 óra-kor mozsárlövéssek hirdetik a népnek az ün-nepet, kik között 8—9 óra között emlékérmek osztatnak ki. Tíz órakor ünnepi istentisztelet lesz a templomban. Mise után a templomtér-en *Morvay Ferenc*, reform. lelkész tart ün-nepi beszédet a néphez, ki mellett diszmagyar-ban, nemzeti zászlóval a kezükben állnak majd *Kustos Lajos* ügyvéd, 48-as kapitány, *Gol János* és babai *Óhidy Lajos*, 48-as ör-mesterek. Az ünnepi beszéd után a népiskolák növendékei eléneklik a Hymnuszt. Délután az iskolás gyermekek megvendégeltetnek. Este 7 órakor a templomtérén a »Talpra magyar«-t szavalják el és fáklyászenével járják be az utcákat, miközben a házak kivilágítatnak. Este 8 órakor bankett lesz a nagyvendéglőben.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel kér-jük, sziveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

Művészet, irodalom.

○ **Az Évszakok** második előadását is telt ház hallgatta végig tegnap este. Derék zenekedvelőink sikere tegnap is impozáns volt; a közönség valódi gyönyörűséggel hallgatta a zene hol hatalmas, hol melodikus részleteit, melyeket *Cristóf Tódor* karnagy dirigálása

mellett a legfinomabb nüanszig kellő precizi-tással juttatott érvényre a hatalmas zenekar. A női és férfi-énekkarok mindenkor a leg-precizebb kíséretét képezték a szolo-énekesek-nek, kik közül *Schneider Istvánné* urhölgy most is sűrű tapsokat aratott az első két részletben minden énekszámával; a harmadik részben özvegy *Thaller Gusztávné* urnő szép hangjával szintén sűrű tapsokat keltve inter-pretálta Haydn fenséges zenéjét, az utolsó részben pedig *Taky Gyuláné* kedves, csengő énekének volt impozáns sikere. *Hoffer* és *Taky Gyula* most is kivették a sikerből az őket megillető tekintélyes részt. (→)

Országgyűlés.

A képviselőház ülése március hó 11-én. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A Ház mai ülésén *Zsigárdy Gyula* ajánlotta elfogadásra a 48-as idők jubileuma alkalmá-ból április 11-dikének nemzeti ünneppé tétel-ről szóló törvényjavaslatot.

Kossuth Ferenc pártja nevében március 15-dikét ajánlja április 11-dike helyett. Csak így ünnepelhet a nemzet egy szívvvel, egy lé-lekkel. Eddig is mindig március tizenötödikét ünnepeztük meg. A nemzet nem is tudta ápri-lis 11-dike jelentőségét. Március 15-én fogad-ták el a karok és rendek a szabadságról szóló törvényt. Április 11-dike csak formáság volt, melyre megilletődve gondolunk ugyan, de már-cius 15-dikéhez fűződik a nagy események

jelentősége. Indítványozza, hogy a javaslatot általánosságban fogadja el a Ház, de április 11-dike törültesse a javaslatból.

Polcner Jenő szintén április 11-dike el-len beszélt.

Apponyi kérdi, hogy mit akar ünnepelni a kormány? A sajtószabadságot-e a cenzura korszakában; vagy az alkotmányos szabad-ságot az alkotmánytalanság idejében? Vagy talán a polgári szabadságot az erőszak korá-ban? Részletesen kimutatja a felirati javas-lat tökéletlenségét és kéri annak az igazság-ügyi bizottsághoz leendő visszautasítását.

Eötvös Károly hasonló értelemben szól. A felirat a legérdemesebb férfiak megemléstét kihagyta. A főrendiházzal együtt kellett volna a feliratot elkészíteni. Pártolja *Apponyi* indít-ványát.

Bánffy Dezső báró miniszterelnök védel-mébe vette erre a javaslatot.

Asbóth János szintén *Apponyi* indítvá-nyát pártolja; ugyszintén *Polónyi* Géza és *Barabás* Béla is. Az utóbbi V. Ferdinándot esküszegőnek mondja, miért *Szilágyi* Dezső elnök a dinasztia iránti tiszteletre inti. *Bara-bás* lelkesedéssel kijelenti, hogy a nemzet szí-véből március tizenötödikét nem lehet kiir-tani, mellette április 11-dikének jelentősége elenyésző csekélység.

Bánffy Dezső báró végül hozzájárult, hogy a felirati javaslat hibáinak kiigazítása végett visszautasítsák a Ház igazságügyi bizottságához.

mesterművek tekintetében nagyot alkottak, földte a fala-kat és menyezeteket, melyek elvesztek az egész velencei-iskola festményei alatt. A *Montaigout*-kastély művész-i himzései fedték az ajtók nyílásait, a drága butorokon és konszolokon az éremgyűjteményeket, finom metszésű kely-heket, florentinai bronzokat, byzanci ötvösműveket, a legdrágább *Ligoner*-emailokat halmozta fel *Nikolajevna Xenia*. A legelső francia, spanyol és angol mesterek festményei az elszórt staffeleiokon függtek, melyek egy-szersmind csodálatos aranyhimzésekkel voltak drappirozva, kápráztató bibor és aranyos reflexeket vetve a képekre.

Pierre közönyös pillantást vetett a pompára, mely palotáját páratlanul értékes és gazdag muzeum-má tette s aztan rögtön, szinte ideges sietséggel, szobái után tuda-kozdott. Komornyikja a küszöbön várta s büszke kéz-mozdulattal bucsuzván el nevelőjétől, eltűnt a nyugtalan és meglepett szolgálai szemei elől.

Alig mult el egy óra, mikor *Nikoláj*, ki szintén nagyon nyugtalan volt, de jó arcot csinált a gonosz játékhoz, maga ment jelenteni, hogy tálalva van az ebéd. Többször kellett megszólítani, míg a fiatal ember kiszakította magát szótlán komorságából, melynek egyedül-létében átadta magát.

Most, mikor a valóság e palota képében környezte, nem gondolhatott többé a feledésre. E menyezet alatt, melyen *Canaletti* a *Lepantoi*-csatát keltette újra életre, a nehéz pompája között régi genuai szövetekből való függönyöknek, melyek a *Senetellik* tíz generációjának álmait őrizték, a falak között, melyek annyi nagy és férfias gondolat ébredésének voltak tanúi, néki, egy *Komanofinak*, egy *Chypre Montaigoutnak* kinos álmat-

lanságban kellett töltenie éjszakáit, egy olyan tervre gon-dolva, melyre kifejezést sem talált.

Hát nem örökölte-e ő az ősei becsületes véré-t, hogy — ha szent cél érdekében is — ilyen gaztetre mutatkozik hajlandónak? És ha már nem tudott kitérni; a kötelesség elől, melylyel ő és atyja nevelő-anyja iránt tartoznak, miért nincs elég bátorsága a megsemmisülésre gondolni, melyben gyűlölet, szerelem, boszu, minden el-nyugszik, elolvad, elmulik? . . .

Nikoláj kísérletet akart tenni megnyugtatóására, de ünnepiesnek erőltetett hangjából kiérzett az izgalom. Először ötlött eszébe a merész gondolat, fellázadni urnője kivánsága ellen, melyet eddig mindig szentnek tekintett.

— Na na, mormogá, azért nem kell mindjárt — igen, igen, a végső szükségben majd találunk módot, hogy kivonjuk magunkat; az ördögbe is, egy olyan szép gavallér, mint te vagy, csak tetszeni fog és akkor — ha *Nikoláj* mondja, néki csak el kell hinni, azért sohasem hazudott — akkor meg kell elégednie azzal *Nikolajevna Xenianak* is . . . hát szedd össze magad!

Igy beszélve megfogta tanítványa karját, mint mi-kor még gyermek volt és gyöngéd erőszakkal vonta az ebédlőbe.

De az asztalnál nem sikerült a vén mesternek ki-ragadni álmódosásaiból a fiatal embert. A dessert, a tüzes francia és magyar borok csaknem érintetlenek maradtak.

— Mit gondolsz, nem jobb lesz, ha a *Márk*-térén kávézunk? mondá *Nikoláj*. — Még korán van lefeküdni, még az ilyen hosszú ut után is.

— Kinek nyugodt a lelkiismerete, az remélhet is alvást, mormogá *Pierre*; de hajlandónak mutatkozott egy

TÁVIRATOK.

Ivanka-Szalavszky párbaj. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Ivánka Oszkár párbaja Szalavszkyval ma délelőtt 11 órakor ment végbe a lovassági laktanyában. Ivánka segédei tegnap fegyverül kardot ajánlottak, Szalavszky segédei azonban vontesővű pisztolyokat követeltek, 15 lépésnyi távolságban való felállással. Megegyezés a segédek között létre nem jöhétvén, fegyverbírótság állapította meg a párbaj következő feltételeit: közönséges párbaj-pisztolyokkal kétszeri golyóváltás 30 lépésnyi távolságban való felállással és 5—5 lépés avance-szal. A felek felállván, Ivánka két lépést, Szalavszky hármát lépett előre, mire Szalavszky lött, de a golyó Ivánka feje mellett süvöltött el. Erre Ivánka még hármát lépett előre s Szalavszky lábára célzott, arra számítván, hogy a löpor feljebb röpti a golyót ellenfelének alteste felé, de a pisztolyok oly erősen voltak töltve, hogy a golyó a célzott helyet érte s Szalavszky jobb lábát átfurva vállába hatolt s annak sincsontját összezúzta. A sebesült Szalavszky nyomban elvesztette eszméletét s Farkas és Demjanovits orvosok a golyót, mely szörnyű roncsolást vitt végbe, nem tudták kivenni. A mentők a sebesültet a vörös-kereszt-egylet kórházába szállították. A balláb amputálása elkerülhetetlen. A felek a párbaj után nem békültek ki.

Gróf Széchenyi Imre meghalt. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Gróf Széchenyi Imre volt berlini nagykövet meghalt. Ő felsége az elhunyt diplomata családjának a következő részvétvívratot küldte: „Kérem legyenek meggyőződve legbensőbb részvétemről a szenvedett fájdalmas veszteség fölött, melyet én is őszintén gyászolok. Vajha megadással, erővel és bátorsággal viselnék el a súlyos megpróbáltatást, a mely önöket érte.“

Stefánia állapota. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Tekintettel Stefánia özv. trónörökösné kedvező állapotára, több orvosi jelentést nem adnak ki. Az utolsó jelentés így szól: „A gyógyulás lassan előrehaladt, noha a bal tüdőszárnyban a lobosodás maradványai még észlelhetők.“

Zavarognak a lengyel diákok. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Krakóban a diákok tegnap összejövetelt tartottak, hol lármás jelenetek fordultak elő, miért is a rendőrség a gyűlést feloszlatta.

Vasuti karambol. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Villachból sürgönyzik, hogy Judenburg állomás bejáratánál vonatösszeütközés történt, melynél egy vonatvezető és három olasz munkás súlyosan, több utas pedig könnyen megsérült.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
 TAIJS JÓZSEF
 kiadó.

Nyilvános köszönet

Wilhelm Ferencz gyógyszerész urnak Neunkirchenben, Alsó-Ausztria, az antirheumai és antiarthritiai vértisztító-thea feltalálójának. Vértisztító köszvény és csuznál.

Kötelességemnek tartom a nyilvánosság előtt Wilhelm gyógyszerész urnak Neunkirchenben legbensőbb köszönetemet nyilvánítani azon szolgálattért, melyet az ő vértisztító-theája fájdalmas köszvény-szenvedésemben tett. Másokat is, kik ezen szörnyű fájdalmakban szenvednek, ezen kitűnő theára figyelmessé teszek. Nem vagyok képes azon kinzó fájdalmakat, melyeket 3 éven át minden időváltozáskor tagjaimban szenvedtem leírni, a melyekből sem orvosság, sem pedig a Bécs melletti Badenbeni kénfürdők használata által szabadulni nem tudtam. Átmatlanul hevertem éjjeleken át az ágyamban, étvágyam szemléltömást fogott, kinézésem mind rosszabbra fordult és az egész testeröm banyatlott. A fentemlített theának 4 heti használata után szenvedéseimtől nemcsak hogy megszabadultam és most sem szenvedek, habár már 6 hete theát nem iszom, hanem az egész testem állapota is javult. Meg vagyok győződve, hogy mindenki, ki hasonló szenvedésekben ezen thea használatához fordul, szintén áldani fogja ezen thea feltalálóját, Wilhelm Ferencz urat.

Kitűnő tisztelettel

Butschin-Streitfeld grófné,
 alezredes neje.

Kapható: Pécsen,

Sipőcz István gyógyszerész urnál.

Köhögésben szenvedőknek.

1000-nél több elismerő nyilatkozat bizonyítja a

KAISER-féle mell-bonbon

kitűnőségét, gyors és biztos hatását köhögés, rekedtség, hurut és elnyálkásodás ellen. Legkitűnőbb különlegessége Ausztria, Németország és Svájcznak.

Kapható 10 és 20 kros csomagokban. Raktár Pécsen: **Benczenleitner Sándor** cukrászdájában.

2 lakás bérbeadó.

József-utca 8. számú ház emeletén egy 5 szoba és mellékhelyiségekből és egy 3 szoba és mellékhelyiségekből álló

Lakás

f. é. május hó 1-től bérbeadó.

A házban levő **kert** szintén a lakók rendelkezésére áll.

Csak rövid ideig látható!!!

a hatyu épület terasában
 ma szombaton, vasárnap és hétfőn
 este 8 órakor a

Világhírű

TAUMATOGRAPH

vagyis élő fényképek.

A fényképeken lévő emberek, állatok és járművek mint a természetben járnak és egyéb természetes mozgást végeznek.

A Taumatograph előadások után bemutatattik **laterna magika** (ködkép) a világhírű **NANSEN** északsarki utazása.

Vasárnap délután 5 órakor külön zóna előadás fél helyárrakkal.

Belépti díjak: I. hely 60 kr., II. hely 40 kr., álló, diák- és gyermekjegy 20 kr.

A n. é. közönség pártfogását kéri a vállalkozók.

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palaezok az itt levő szalaggal (vörös és fekete nyomás sárga papíron) van elzárva.

Edaig fölülmulhatatlan!

Maager Vilmos-
 fele
 valódi tisztított

(törvényesen védett csomagolásban)

MAAGER VILMOSTÓL

BÉCSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltetik mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni. — Egy üveg ára 1 forint és kapható a gyári raktárban Bécsben III/3. ker. Heumarkt 3, valamint az osztr.-magyar monarchia legtöbb gyógyszerárában.

Pécsen kapható: Sipőcz István, Zsiga László gyógyszerárában; Reeh Vilmos, Spitzer fia kereskedésében.

Főraktár és főeladás az osztrák-magyar monarchia részére:

MAAGER VILMOS, BÉCS,
III/3. Heumarkt 3.

Utánzatok hatóságilag nyemoztatnak.

M. KIR. ÁLLAMVASUTAK.

Üzletvezetőség Zágráb.

4552 I. szám.

PÁLYÁZATI HIRDETMEY.

A magy. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetőség vonalain alkalmazásban álló altiszti, pénztárkezelő és szolgai személyzete számára folyó

1898. évi aug. 1-től 1901. évi aug. hó 1-ig,

esetleg előnyös egység árak elérése esetén

1903. évi augusztus hó 1-éig

terjedő időtartam alatt szükséges alantabb részletesen felsorolt egyenruhák elkészítése és szállítása iránt ezennel nyilvános pályázat hirdettetik.

Az 1 év alatti megközelető szükséglet, mely egy negyeddél több vagy kevesebb is lehet a következő:

1. 650 drb altiszti zubbony.	7. 15 drb hivataliszolgai felöltő.
2. 700 „ „ nadrág.	8. 900 „ szolgaszemélyzeti gyapju zubbony.
3. 300 „ „ felöltő.	9. 1500 „ „ vászon „
4. 10 „ hivataliszolgai kabát.	10. 1500 „ „ „ nadrág.
5. 20 „ „ zubbony.	11. 600 „ „ posztó köpeny.
6. 40 „ „ nadrág.	12. 10 „ pénztárkezelő zubbony bőrövel.

Az ezen ruhadarabok elkészítéséhez megkivántató felső kelméket, valamint a 3, 7 és 11 alatt említett altiszti, hivataliszolgai felöltőhöz és szolgai köpenyhez való kék, illetőleg szürke bélés-szövetet a m. kir. államvasutak igazgatósága átadja a készítéssel, illetve a szállítással megbízott szabónak.

A felső kelméken és az említett 3 ruhához való bélés-szöveten kívül megkivántató egyéb összes kellékeket ruhák készítésével és szállításával megbízott vállalkozók tartoznak beszerezni.

Ha a kötendő szerződés érvényességének tartama alatt a zágrábi üzletvezetőség hálózata további vonalak üzletbe illetőleg kezelésbe vétel által szaporodnék, a nyertes ajánlattevő köteleztetik ezen vonalak szükségletét is ugyanazon árak és feltételek mellett szállítani, mint a mely árak és feltételek a jelenlegi pályázat tárgyát képező rendes szükségletszállítására vonatkoznak.

A kész ruhák mily módoni elkészítésére és ezek szállítási határidejére, valamint szállításra vonatkozó egyéb határozmányok az érvényben álló 122291/96. sz. a. általános és 28792/888. sz. a. különleges szállítási feltét-füzetekben foglaltatnak, melyek kötelezőleg mérvadóul tekintendők.

Ezen feltételek az igazgatóság anyag és leltár beszerzési szakosztályánál, valamint a zágrábi üzletvezetőségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők, esetleg darabonkint 25 kr., illetve 15 kr. lefizetése mellett megszerezhetők. Ugyiszintén a zágrábi üzletvezetőség zágrábi szertárában megtekinthetők a mintaruhadarabok is, melyek az egyenruhák alakja és elkészítése tekintetében mérvadóul szolgálnak.

Itt különösen kiemeltetik, hogy a szállítandó altiszti zubbonyokra oly ezüstös zsinórzat alkalmazandó, melynek tiszta ezüst tartalma legalább 33—40%-nak megfelel.

Minden ajánlattevőről feltételeztetik, hogy a fent érintett feltét-füzeteket ismeri, ezek tartalmát magára nézve kötelezőleg elfogadja és a minta darabokat megtekintette és hogy ezeknek szigorú szem előtt tartása mellett fogja a szállítandó ruhákat elkészíteni.

Az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve „Ajánlat 4552. számhoz“ külső czimmal **f. évi márczius hó 31. déli 12 óráig a m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetőség I. osztályánál benyújtandók** vagy oda posta útján beküldendők.

Az ajánlatokhoz a kizárólag a zágrábi üzletvezetőségnél kapható ajánlati minta használandó és kellően kitöltendő.

Az egységárak a ruhadaraboknál darabonkint számokban kiírva kiteendők. Megnevezendő egyszersmind a m. kir. államvasutak hálózatán fekvő azon állomás is, hova az ajánlott árak értendők.

Továbbá tartoznak pályázók az ajánlatban határozottan kitenni, hogy az egyes ruhák elkészítéséhez alapul véve azt, hogy a felső kelmék és bélés-szövetek 136, a csikos-vászon pedig 68 cm. szélességgel bírnak átlag, mily mennyiségű felső kelmét illetőleg bélés-szövetet és csikos-vászont igényelnek.

Bánatpénz fejében az ajánlott mennyiség értékének **5%-ka** készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban **f. é. márcz. hó 30. napjának déli 12 óráig a zágrábi üzletvezetőség gyűjtő pénztáránál leteendő.**

A feltételektől eltérő, továbbá a pályázati határidőig be nem érkező vagy távirati uton beküldött, végre oly ajánlatok, melyekhez bánatpénz nem tétetett le, az ajánlatok elbírálásánál figyelembevétel nem igényelhetnek.

A zágrábi üzletvezetőség fentartja magának a jogot, hogy az ajánlók között, tekintet nélkül az árakra, szabadon választ-hasson, hogy továbbá az ajánlott mennyiségektől tetszés szerinti részmennyiségek szállítását is átengedhesse, mely utóbbi esetben ajánlattevő, ha csak az ajánlatban az ellenkezőt világosan ki nem kötötte, köteles a részmennyiséget is az ajánlati feltételek mellett szállítani és végre hogy a cél elérése belátása szerint bármely más intézkedést tehessen.

Az ajánlat kötelező erővel bír az ajánlattevőre nézve azonnal az ajánlat benyújtásának határidejétől kezdve a zágrábi üzletvezetőség részéről hozandó határozat hozataláig.

Zágráb, 1898. február hóban.

A m. kir. államvasutak. Üzletvezetőség Zágráb.